رەفورما، دامۋ، ورنىقتىلىق قىزمەتتەرىن ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ۆيداەعداي يگەرەيىك

ساياسات جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىن شابىتتاندىردى: نەگىزگى ساتىعا اتتاندىق!

جوعارى مەكتەپتەن وقۋ تاۋسقان وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋىن جەبەۋ

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى جاڭ شيا

قازىر ورىك ساتۋدىڭ قاۋىرت ماۋسىمى، گۇما اۋدانى ساجاڭ اۋىل شارۋاشىلىعى عىلىم-تەحنيكا اشۋ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى المجان ءماتىمىن قاي-قاشان دا تاڭەرتەڭنەن كەشكە دەيىن قاربالاس جۇرەدى. ءۇرىمجى كاسىپتىك داشۋەسىنىڭ وقۋشىسىنان گۇما اۋدانىنداعى كەدەيلىكتەن ارىلىپ اۋقاتتانۋ باستاماشىسىنا دەيىن، المجان كورنەكتى ناتيجە جاراتتى: سوڭعى 2 جىلدا المجان ىنتەرنەتتەن پايدالانىپ گۇمانىڭ "جۇلدىز ورىگىن" بەيجيڭ، شاڭحاي سياقتى قالالارعا ساتىپ، جىلدىق ساتۋ مولشەرى 200 تونناعا جەتىپ، گۇما اۋدانىنداعى 5000نان استام شارۋانىڭ كىرىسىن ارتتىرۋىن جەبەدى.

"نەگىزگى ساتى دا جاستاردىڭ ارمانىن جۇزەگە اسىراتىن ۇلكەن ساحنا، ءبىز جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارى نەگىزگى ساتىعا تامىر تارتساق ۇلكەن ىستەر تىندىرۋىمىزعا بولادى". المجاننىڭ ءسوزى نەگىزگى ساتىعا تامىر تارتىپ، ەڭبەك كورسەتىپ، ەسە قوسىپ جاتقان كوپتەگەن جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردىڭ جۇرەك ءۇنى.

بيىل رايونىمىز جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردى جۇمىستاندىرۋ قىزمەتىن بار كۇشپەن تياناقتاندىرىپ، جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىن نەگىزگى ساتىعا بارىپ جۇمىستانىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ قايناعان ورتاسىندا وزگەشە جاستىق ورالدارىن شىڭداپ، ۇلكەن ىسكە جارايتىن، اۋىر مىندەتتىڭ ۇددەسىنەن شىعا الاتىن تىرەكتى دارىندى بولىپ شىعۋعا بەلسەندىلىكپەن جەتەكتەدى.

نەگىزگى ساتى جۇمىستاندىرۋ تۇعىرىن ورناتتى

2020 - جىلعى جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىنىڭ باتىس بولىككە ەرىكتى قىزمەت وتەۋ جوسپارىنا قاتىناسۋ ارقىلى، ەندى جارتى ايدان كەيىن، شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۋەسىنەن ۇزدىك ناتيجەمەن وقۋ تاۋسقان وقۋشى لي حاۋ قاراقاش اۋدانىنداعى وقۋ-اعارتۋعا كومەككە كەلگەن وقىتۋشى بولادى. "وڭتۇستىك شينجياڭ ءبىزدى ءتىپتى دە قاجەت ەتەدى. بۇرىن اۋىل شارۋاشىلىعىنا، وقۋ-اعارتۋعا كومەككە كەلگەن اعا ساباقتاستارىمىز بىزگە تالاي-تالاي اسەرلى اڭگىمەلەردى ايتىپ بەردى، مەن دە سولار سياقتى ءومىر بويى ۇمىتىلمايتىن ءىس ىستەگىم كەلەدى"، - دەدى لي حاۋ تەبىرەنە.

جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىنىڭ باتىس بولىككە ەرىكتى قىزمەت وتەۋ جوسپارى رايونىمىزدىڭ جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىنىڭ نەگىزگى ساتىعا بارىپ جۇمىستانۋىن كەڭەيتۋدەگى ارنالارىنىڭ ءبىرى. بيىل اۆتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مەڭگەرمەسى قاتىستى تاراۋلارمەن بىرگە 85 مىڭ 600 جۇمىس ورنىن ءبىر-بىرلەپ انىقتاپ، جيناقتادى، وسى نەگىزدە، جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردىڭ نەگىزگى ساتىدا جۇمىستانۋىنا قاراتىلعان ساياساتتىق قولداۋ تەبىنىن ۇزدىكسىز ارتتىردى. "ۇشكە كومەك بەرۋ، ءبىردى سۇيەمەلدەۋدى" كەڭەيتۋ، ورتا، باستاۋىش مەكتەپ وقىتۋشىلارىن قابىلداۋ جوسپارى سياقتىلار ارقىلى جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردى نەگىزگى ساتىعا بارىپ جۇمىستانۋعا قابىلدادى؛ مۇنان سىرت، بيىل اۆتونوميالى رايوننىڭ نەگىزگى ساتىداعى پارتيا، ۇكىمەت ورگاندارى مەن ءىسورىندارىنداعى بوس قالعان قىزمەت ورىندارىن (جۇمىس ورنىن)، باستاسى، جوعارى مەكتەپتەن بيىل وقۋ تاۋسقان وقۋشىلاردى قىزمەتكە الۋعا (قىزمەتكە قابىلداۋعا) دايىنداپ، جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردى نەگىزگى ساتىداعى ورگان، ءىسورىندارىنا بارىپ قىزمەت ىستەۋگە شابىتتاندىردى؛ اۆتونوميالى رايون جەر-جەردەن ۇكىمەتتىڭ قىزمەت وتەۋدى ساتىپ الۋ تەبەنىن ارتتىرىپ، نەگىزگى ساتى الەۋمەتتىك ىگىلىك سيپاتتى قىزمەت ورىندارىن كوپ ارنامەن اشۋعا، اسىرەسە، ارىپتىك تۇرعىزىلىپ، كارتوچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىلارىنداعى جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلار سياقتى شوعىرلارعا باعىتتاپ، الەۋمەتتىك ىگىلىك سيپاتتى قىزمەت ورىندارىن اشىپ، ەڭ تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەي قامتاماسىز ەتىپ ورنالاستىرۋدى تالاپ ەتتى.

"'ۇشكە كومەك بەرۋ، ءبىردى سۇيەمەلدەۋ' جوسپارى بويىنشا 2000 ادام قابىلداۋدا وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق-وبلىسىنداعى، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋدان قىزمەت وتەۋ سالاسىنداعى جانە جۇمىستانۋى قيىن ارىپتىك تۇرعىزىلىپ، كارتوچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىلارىنداعى، بىردە-ءبىر ادامى جۇمىستانباعان وتباسىلارىنداعى جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلارعا بەيىمدەلىپ، ولاردىڭ نەگىزگى ساتىدا جۇمىستانۋىنا تاماشا تۇعىر ورناتامىز"، - دەدى اۆتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى تانىستىرىپ.

ساياساتتىق "سىيدى" ناقتى تياناقتاندىردى

مەكتەپتىڭ ساياساتتى ۇگىتتەۋى، جەتەكتەۋى ارقىلى 6 - ايدا شينجياڭ داشۋەسى ماشينا ينجەنەرياسى شۋەيۋانىنىڭ 2020 - جىلدىق ماگيسترلىق اتاق بويىنشا وقۋ تاۋسقان وقۋشىسى شيە جىشين ىلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسىنا تاڭداپ جىبەرىلەتىن وقۋشى رەتىندە، ەمتيحان تاپسىرۋعا تىزىمدەلدى. "ءبىز نەگىزگى ساتىعا بارىپ جۇمىستاناساق، تۇرمىستىق قوسىمشا قاراجاتتان جانە قوعامدىق قوسىمشا قاراجاتتان يگىلىكتەنە الامىز، قىزمەت وتەۋ مەرزىمىمىز تولىپ، باعالاۋدا تولىمدى بولساق، كاسىپتىك ءومىر جوباسىنداعى تولىسۋ بارىسىندا تاعى ءبىر قىدىرۋ جاندى جادىراتاتىن ساياساتتىق قولداۋلار بار، بۇل مەنىڭ كوڭىلىمدى بارىنشا ورنىقتىردى، نەگىزگى ساتىداعى بۇقارامەن بىرگە مۇرات ورناتىپ، كۇرەس جاساپ، قىزمەت وتەۋ، ۇلەس قوسۋ بارىسىندا ءوزىمدى شىڭداپ، تابىسقا جەتۋ، ەسەيە ءتۇسۋ سەنىمىم اناعۇرلىم نىعايدى"، - دەدى شيە جىشين.

جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردىڭ نەگىزگى ساتىعا تۇسە الۋىنا، نەگىزگى ساتىدا قالا الۋىنا، جاقسى ىستەي الۋىنا مۇمكىندىك جاساۋ ءۇشىن، بيىل رايونىمىز ءبىر قىدىرۋ نەگىزگى ساتىدا جۇمىستانۋدىڭ ساياساتتىق "سىين" شىعارىپ، نەگىزگى ساتىنى جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردىڭ رولىن ساۋلەلەندىرەتىن ۇلكەن ساحناعا، شىنىعىپ، ەسەيەتىن ۇلكەن ەمتيحان مايدانىنا اينالدىردى.

نەگىزگى ساتىدا جۇمىستانۋدىڭ ساياساتتىق "سىي" مىنالاردى قامتيدى: نەگىزگى ساتىنىڭ اۋدان، اۋىلدارىنداعى ورگان، ءىسورىندارىنا جانە وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق-وبلىسىنا، سونداي-اق جاپالى، شەت-شالعاي وڭىرلەرگە بارىپ جۇمىستانعان جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلارىنا نوپۋس قوندىرۋ، وقۋعا كومەك قارىز اقشاسىن وكىمەتتى تولەۋ، الدىن الا رەسىمىلەستىرۋ، دارەجەسىن تۇراقتاندىرۋ، ەڭبەكاقىسىن جوعارىلاتۋ بويىنشا تۇراقتاندىرۋ سياقتى ساياساتتار ۆيداەعداي تياناقتاندىرىلادى؛ جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلار كاسىپورىنعا بارىپ جۇمىستانسا، كاسىپورىن مەن جەكەنىڭ ءىس جۇزىندە تاپسىراتىن نەگىزگى زەينەتكەرلىك قامسىزداندىرۋى، نەگىزگى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى جانە جۇمىسسىزدىق قامسىزداندىرۋى اقىسىنىڭ قوسىندىسى بويىنشا ەڭ ۇزاق بولعاندا 3 جىلدىق قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتى بەرىلەدى؛ جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلار نەگىزگى ساتى نىساندارىنا قاتىناسسا، بەلگىلەمە بويىنشا تۇرمىستىق قوسىمشا قاراجات پەن قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتى بەرىلەدى. قىزمەت وتەۋ مەرزىمى تولىپ باعالاۋدا تولىمدى بولعاندار ۇكىمەت قىزمەتكەرلەرىنە قويىلعان ارنايى قىزمەت ورنىنا ەمتيحان تاپسىرۋعا تىزىمدەلۋ، ءىسورىن جازباشا ەمتيحانىندا ءنومىر قوسۋ جانە قىزمەت ساتىن جالعاستىرىپ ەسەپتەۋ سياقتى ءتيىمدى ساياساتتاردان يگىلىكتەنەدى؛ جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلار ءوز كۇشىنە سۇيەنىپ شارۋاشىلىق قۇرسا جانە يكەمدى جۇمىستانسا، بەلگىلەمە بويىنشا قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتى جانە ەڭ جوعارى بولعاندا 200 مىڭ يۋان شارۋاشىلىق قۇرۋ كەپىلدىك قارىز اقشاسى بەرىلەدى، سونداي-اق ءۇسىمىن ۇكىمەت الدىن الا تولەيدى، ءار جىلى ەڭ جوعارى بولعاندا 14 مىڭ 400 يۋاندىق سالىقتى ازايتۋ، كەشىرىم ەتۋ ساياساتى تياناقتاندىرىلادى. جۇمىستانۋ پراكتيكاسىنا قاتىناسقاندارعا بەلگىلەمە بويىنشا تۇرمىستىق قوسىمشا قاراجاتى جانە قىزمەت ورنى قوسىمشا قاراجاتى بەرىلەدى.

نەگىزگى ساتىعا بارىپ جاستىق ورالدارىن شىڭدادى

قان قىسىمىن ولشەۋ، ءدارى تاراتۋ، ناۋقاستاردىڭ ەمدەلۋىنە جەتەكشىلىك ەتۋ... 7 - ايدىڭ 11 - كۇنى شايار اۋدانى قايلىر اۋىلدىق ەمحاناداعى شينجياڭ مەديتسينا داشۋەسىنەن وقۋ تاۋسقان ليۋ ۋي مىندەتتى ەمدەۋ ورنىندا قاربالاستاپ، تۇسكە دەيىن سۋ شۇڭگە مۇرساسى تيمەدى. "اۋىلداستاردىڭ سەنىمگە تولى جانارىن كورگەندە، باس تارتقىسىز جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ وترعاندىعىمدى سەزىنەمىن". نەگىزگى ساتى ەمدەۋ سالاسىنا كەلىپ قىزمەت وتەگەن قىسقا عانا جارتى ايدا ليۋ ۋي نەگىزگى ساتى شيپاحانالارىنىڭ ەمدەۋ بايلىعىنىڭ تاپشى ەكەندىگىن تەرەڭ سەزىندى، ءوزىنىڭ ومىرلىك تالعامىن دا اناعۇرلىم بەكەمدەي ءتۇستى.

حات شىنايى سۇيسپەنشىلىك جەتكىزدى. بىرنەشە كۇننەن بەرى، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ جۇڭگو مۇناي داشۋەسى (بەيجيڭ) قارامايلى مەكتەپ رايونىنان وقۋ تاۋسقان وقۋشىلارعا جازعان جاۋاپ حاتى رايونىمىزداعى جوعارى مەكتەپتەن وقۋ تاۋسقان قالىڭ وقۋشىلاردى كۇرەس جاساعان جاستىق ورالدارىمەن ءداۋىردىڭ كەلەلى مىندەتىن ارقالاۋعا ۇزدىكسىز شابىتتاندىرۋدا، ىنتالاندىرۋدا. "اتتانايىق، جاس شاعىمىزدا نەگىزگى ساتىعا بارايىق!" دەگەن ءۇن قۇلاققا تولاسسىز كەلدى.

"ءىستىڭ وڭايىنا جۇگىرمەيتىندەر، ءسوز جوق، تابىسقا جەتەدى، قيىن ىستەن جالتارمايتىندار العا باسادى"، باس شۋجيدىڭ جاۋاپ حاتىنداعى ىقىلاستى ءناسيحات شينجياڭ شفان داشۋەسىنىڭ 2020 - جىلدىق وقۋ تاۋسقان وقۋشىسى جاي شينمينگدى بارىنشا شابىتتاندىردى جانە ىنتالاندىردى. بىلتىر جاي شينميڭ ءۇشتۇرپان اۋدانىندا "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ" بويىنشا قىستاقتا تۇرعان قىزمەت اترەتىندە ءبىر جىلعا جۋىق پراكتيكا ىستەپ، وڭتۇستىك شينجياڭدا تۋىلعان وراسان زور وزگەرىستەردى ءوز كوزىمەن كورگەن بولاتىن. "نەگىزگى ساتى جوعارى مەكتەپ تاۋسقان وقۋشىلاردى قاجەت ەتۋدە، بۇل ارا ءبىز جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىنىڭ ءومىر قۇنىن جۇزەگە اسىراتىن ۇلكەن ساحنا. مەن شينجياڭعا تامىر تارتىپ، نەگىزگى ساتىعا بارىپ، جاستىق گۇلىن وتان مەن حالىق ەڭ قاجەت ەتكەن جەردە شەشەك اتتىرامىن"، - دەدى جاي شينميڭ بەكەم پوزيتسيامەن.

"تەك، قۇلازىعان ءشول دالا بار، قۇلازىعان ءومىر بولمايدى!"، جاۋاپ حات تاپسىرىپ العان وقۋ تاۋسقان 118 وقۋشىنىڭ ءبىرى رەتىندە، جۇڭگو مۇناي داشۋەسى (بەيجيڭ) قارامايلى مەكتەپ رايونىنان وقۋ تاۋسقان حى تاۋ جۇڭگو مۇناي باتىس بولىك بۇرعىلاۋ ينجەنەرياسى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرىنە اينالدى. ول باس شۋجيدىڭ جاۋاپ حاتى ءوزى ارقالاعان جاۋاپكەرشىلىك پەن اۋىر مىندەتتى ءتىپتى دە ايقىنداپ، مۇرات سەنىمىن بەكەمدەگەنىن، جاستاردىڭ نەگىزگى ساتىعا، ءبىرىنشى شەپكە، جاپالى ورتاعا بارىپ، وتان مەن حالىق ەڭ قاجەت ەتكەن ورىنعا بارۋى كەرەكتىگىن ايتتى. "مەن شەكارا وڭىرگە تامىر تارتىپ، وتان ەڭ قاجەت ەتكەن جەردە جاستىق جالىنىمدى لاۋلاتامىن"، - دەدى حى تاۋ.

(باسى 1 - بەتتە)

ءاربىر كاسىپ سالاسىنىڭ ورنالاستىرۋدان قۇرىلسقا دەيىن جاڭا دامۋ ۇستانىمىن امالياتتا ايگىلەگەن جاڭا كورىنىسى كورگەن جاندى كوڭىلدەندىرەدى.

جاڭا دامۋ ۇستانىمى كاسىپ سالاسىن دارەجەسىن جوعارىلاتۋعا جەتەكتەدى

"قاراشى، ءبارى ءۇش قاباتتى تاۋىق سورەسى، جەم بەرۋ، سۋ بەرۋ تۇگەلدەي كومپيۋتەرمەن ورىندالادى، تۇرلىشە جەتىلۋ كەزەڭىندەگى بەرىلەتىن جەمى دە ۇقسامايدى ..."، - دەدى 7 - ايدىڭ 10 - كۇنى مەيبيتى سەرىكتەستىگى ەتتى تاۋىق باعىمشىلىعى الاڭىنىڭ قىزمەتكەرى بۇسايىپ روزىماەت.

ولشەمدەندىرىلگەن تاۋىق قورا، زەردەلەندىرىلگەن جەم بەرۋ ماشيناسى، تەمپەراتۋرانى، ىلعالدىقتى ەلەكتروندىق تىزگىندەۋ تاقتاسى... بۇسايىپ ءبىر-بىرلەگەن جاڭا اتاۋلاردى ايتىپ ءتىلشىنى تاڭداندىرىپ تاستادى.

"جەرگىلىكتى شارۋالاردىڭ تاۋىق باعۋ ادەتى بار، بۇرىن بىتىراندى باعىلىپ، كاسىپ سالاسىن قالىپتاستىرماعان ەكەن"، - دەدى مەيبيتى سەرىكتەستىگىنىڭ اتقارۋشى ءتوراعاسى جىڭ حايلۇڭ.

ەرەكشە كاسىپ سالاسىن تەزىرەك قالىپتاستىرۋ ءۇشىن، قاراقاش اۋدانى 2019 - جىلى 4 - ايدا اۋىل شارۋاشىلىعىن كاسىپ سالالاندىرۋداعى باستاماشى كاسىپورىن مەيبيتى سەرىكتەستىگىن ەنگىزىپ، 1500 مۋدان استام اۋماقتى يەلەگەن، جالپى ءبىر ميلليارد 770 ميلليون يۋان قارجى قوسىلعان جۇمىرتقادان شىعارۋ جانە باعۋ، سويۋ جانە مانەرلەۋ، تەكسەرۋ جانە سارالاۋ، قوراپتاۋ جانە زات اينالىمى، سۋىق تىزبەك زات اينالىمىندا ساتۋ شوعىرلى ءبىر تۇلعالاندىرىلعان اۋىل شارۋاشىلىعىن كاسىپ سالالاندىرۋدان ۇلگى كورسەتۋ باقشاسىن سالدى.

قاراقاش اۋدانى ساۋداگەر شاقىرۋدى يگەرىپ، تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن كۇشەيتىپ قۇرۋدى كوزدە ۇستاپ، تيجارات - ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋى ءۇشىن جاڭا قوزعاۋشى قۋات ازىرلەدى. مەيبيتى سەرىكتەستىگى ءناسىلدى تاۋىق ءوسىرۋ، جۇمىرتقادان ءشىبي شىعارۋ، ەتتى تاۋىق باعۋ، سويۋ، جەنتتەكتەي مانەرلەۋ، قوراپتاۋ جانە زات اينالىمى سياقتى كاسىپ سالاسى نىساندارىن قامتيدى، ونىمدەرىنەن توڭازىتىپ جاس كۇيىندە ساقتالعان تاۋىق جانە قاقتالعان شۇجىق تۇرىندەگى، وتتىقتى قازان تۇرىندەگى، دامدەندىرۋ تۇرىندەگى، مايعا قۋىرۋ تۇرىندەگى سياقتىلار بار.

جاڭا دامۋ ۇستانىمىنىڭ باستاۋىندا ءبىر-بىرلەگەن ماقتان تۇتارلىق ناتيجەلەر ىركەس-تىركەس جارىققا شىقتى. سەرىكتەستىكتىڭ ءناسىلدى تاۋىقتارىنان بايىۋي ەتتى تاۋىعى، بايتياۋ تاۋىعى سياقتى ەكى ءتۇرى بار؛ كۇندىك جۇمىرتقادان شىعارۋ قۋاتى 200 مىڭ بولىپ، تۇڭعىرەكتەگى 13 اۋىل - قالاشىقتى قامتىعان 13 باعىمشىلىق بازاسى قۇرىلدى، ايىنا 6 — 7 ميلليون ەتتى تاۋىقتى قولدان شىعارادى؛ كۇنىنە 200 مىڭ ەتتى تاۋىق سوياتىن سويىس سەحى مەن جىلدىق ءونىمى 72 مىڭ تونناعا كەلەتىن ەت ونىمدەرىن جەنتتەكتەي مانەرلەۋ سەحى سالىندى.

"كاسىپ سالاسىن دامىتۋدى ىلگەرىلەتۋ ءۇشىن، ءبىز ءناسىلدى تاۋىق جەتىلدىرۋ مەن ەتتى تاۋىق باعۋ بارىسىندا شىققان ساڭعىرىقتى ورگانيكالىق تىڭايتقىش ەتىپ مانەرلەپ، استىق، ەرەكشە جەمىس ورمانى جانە كوكونىس ەگىسىنە پايدالاندىق"، - دەدى جىڭ حايلۇڭ.

قىزمەت وتەۋ ازىرلەپ، كاسىپورىننىڭ دامۋىن ىلگەرىلەتتى

7 - ايدىڭ 7 - كۇنى ۇستەم بۇرىن مەيبيتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرلەرى 100 توننا ەتتى تاۋىق ونىمدەرىن جاڭادان ساتىپ العان زات اينالىمىندىق جەتكىزۋ كولىگىنە تيەدى.

وسى 146 زات اينالىمىندىق جەتكىزۋ كولىگىن وسى سەرىكتەستىك اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋ بانكەسى قاراقاش اۋداندىق تارماق بانكەسى شىعارعان كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارىز اقشاسىمەن ساتىپ العان، وسىعان دەيىن، قاراقاش اۋداندىق تارماق بانكەسىنىڭ جيىنى 293 ميلليون يۋان قارىزىنىڭ زور كۇشپەن قولداۋىندا، وسى سەرىكتەستىك رەسمي جۇمىس جۇرگىزدى.

"بۇلار ءبىرىنشى تۋپتا جىجياڭ ولكەسىنىڭ حاڭجوۋ قالاسىنا جىبەرىلەتىندەر. ەندىگى كەزەكتە ءۇرىمجى، كورلا سياقتى شينجياڭ ىشىندەگى قالالارعا دا ىركەس-تىركەس زات سالامىز"، - دەدى وسى سەرىكتەستىكتىڭ ساتۋ ديرەكتورى يۋي شيۋدۇڭ.

بيىل 3 - ايدا ىندەت ىقپالىنان مەيبيتى سەرىكتەستىگىنىڭ ءشىبي، تۇقىم، جەم ساتىپ الاتىن قارجىسى كەمشىل بولدى، قارىز اقشا ءوتىنىش ەتسە كەمىندە ءبىر ايدا بەكىتىلىپ كەلەدى. جالپى كەتكەن سەحتاردى كورگەن جىڭ حايلۇڭ قاتتى ابىرجىدى، ءبىر كۇن بوس جاتسا ءبىر كۇن زيان تارتادى. ءدال جىڭ حايلۇڭ قارىزدان ۋايىمداپ وتىرعاندا، قاراقاش اۋدانى اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋ بانكەسىنىڭ قاراقاش اۋداندىق تارماق بانكەسىنە ىرىقتىلىقپەن حابارلاسىپ، دەرەۋ سەرىكتەستىكپەن ءتۇيىلىستىرىپ، 4 - ايدىڭ 10 - كۇنى 150 ميلليون يۋان قارىز اقشانى ءساتتى بەرىپ، كاسىپورىننىڭ قىسقا ۋاقىتتا ءوندىرىستى جالعاستىرۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

سونىمەن بىرگە، قاراقاش اۋدانى كاسىپورىننىڭ قارجى قاجەتىن بەلسەندى تۇردە ءتۇيىلىستىرىپ، ءبىر-بىردەن اداقتاپ، سەرىكتەستىككە بارىپ امانات-قارىز اقشا قىزمەت وتەۋىن ازىرلەپ، ۇكىمەت، بانكە، كاسىپورىننىڭ تىلدەسۋ، سايكەسۋ مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، قارجى قۇراۋ وزىندىك قۇنىن تومەندەتىپ، قارجى قۇراۋ قيىن بولۋ ماسەلەسىن شەشىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋى ءۇشىن جاڭا تىرەك ازىرلەدى.

"جىل باسىنان بەرى بانكەمىز جيىنى 12 كاسىپورىندى قولداپ، 14 رەت امانات-قارىز اقشا الۋ بويىنشا قىزمەت وتەپ، سوماسى 445 ميلليون يۋانعا جەتتى"، - دەدى اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋ بانكەسى قاراقاش اۋداندىق تارماق بانكەسى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى، بانكە باستىعى ياڭ شينميڭ.

"بۇل ۇكىمەتتىڭ الدارىنا بارىپ قىزمەت وتەۋىنىڭ ءبىر ءتۇرى عانا، ورىن تاڭداپ زاۋود ءۇيىن سالۋ، قىزمەتكەر قابىلداۋ... ءاربىر ءىس جۇزىندىك قيىنشىلىقتا تۇگەلدەي مەيىرىمدى قىزمەت وتەۋگە قول جەتكىزدىرىپ، كاسىپورىنداردىڭ اناعۇرلىم كوپ تابىس سەزىمىنە يە بولۋىنا مۇمكىندىك جاسادىق". جىڭ حايلۇڭ بىلاي دەدى: "ءبىز دە كۇشتى جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىمەن، ۋاقىتپەن جارىساتىن كوكەي تەستىلىك سەزىمىمەن ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، جاڭا ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋگە كۇش-قۋاتىمىزدى ارنايمىز".

جۇمىستاندىرۋدى جەبەپ، دامۋ تابىستارىنان ورتاق يگىلىكتەندى

"بۇل مەن جاۋاپتى تاۋىق قورا، بۇل تەمپەراتۋرا، ىلعالدىق، اۋا قىسىمىن تىزگىندەيتىن مەڭگەرۋ تاقتايشاسى، اۋا قىسىمى تومەن بولسا شىبىلەر تۇماۋراتىپ قالادى، وتە جوعارى بولسا وتتەگى جەتىسپەيتىن جاعداي تۋىلادى، جاقسى تىزگىندەۋ كەرەك". بۇل كۇندەرى ءماتىمىن جۇما وسى ورىنداعان كاسىپورىن الا كەلگەن وزگەرىستەردىڭ قىزىعىن كورىپ وتىر.

ءماتىمىن قاراقاش اۋدانى سايباق اۋىلى سۇگاتبوستان قىستاعىنىڭ ارىپتىك تۇرعىزىلىپ، كارتوچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسى بولاتىن، ۇساق-تۇيەك جۇمىس ىستەپ كۇن كەشىرەتىن، كىرىسى بولعانىمەن، تۇراقسىز ەدى. بىلتىر ول مەيبيتى سەرىكتەستىگى سايباق اۋىلى باعىمشىلىق بازاسىنىڭ باعىمشىسى بولدى، وسى ورىنداعان تاۋىق قورا مەن زەردەلەندىرىلگەن جەمدەۋ جۇيەسى ونىڭ ءداستۇرلى تاۋىق باعۋ تانىمىن وزگەرتتى.

باعىمشىلىق الاڭىنا كىرگەنىنەن كەيىن 3 ايدان استام ۋاقىتتىق باۋلۋ، ۇيرەنۋ ارقىلى ءماتىمىن ءتۇرلى جۇمىستاردى جاتىق ىستەي الاتىن بولدى، بۇل كۇندەرى 35 مىڭ ءشىبيدىڭ تاۋىق قوراسىن باسقارىپ وتىر، "مەن قازىر ەلەكتروندىق مەڭگەرۋ تاقتاسى ارقىلى ءتۇرلى باعىمشىلىق ساندى مالىمەتتەرىن باقىلاپ، ەڭ كەزىندە رەتتەۋ جۇرگىزەمىن".

قاراقاش اۋدانى جۇمىستاندىرۋ ارقىلى حالىقتا تيىمدىلىك جەتكىزۋ ساياساتىن جاپپاي تياناقتاندىرىپ، جۇمىستاندىرۋ ارناسىن كەڭەيتىپ، جۇمىستاندىرۋ ورتاسىن جاقسارتىپ، جۇمىستاندىرۋ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، تولىق جۇمىستاندىرۋ ارقىلى جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتىپ، بۇقارانى دامۋ تابىستارىنان ورتاق يگىلىكتەندىردى. مەيبيتى سەرىكتەستىگىندە ءماتىمىن سياقتى قىزمەتكەرلەردەن 5986 ادام بار، مۇنىڭ ىشىندە ارىپتىك تۇرعىزىلىپ، كارتوچكالاندىرىلعان كەدەي 3064 ادام، جان باسىندىق ورتاشا ايلىق ەڭبەكاقىسى 2500 يۋاننان اسادى.

"سەرىكتەستىك 'باستاماشى كاسىپورىن + بازا + سەلبەستىك كووپەراتيۆى + كەدەي وتباسى' ۇلگىسىن قولدانىپ، كاسىپ سالاسىن قىسقا دەيىن ۇزارتىپ، وتباسىلارعا دەيىن ورنالاستىرىپ، ءاربىر باعىمشىلىق وتباسىلارى ءۇشىن ءبىر تۇتاس باۋلۋ، شىبيمەن ءبىر تۇتاس قامداۋ، ىندەتتەن ساقتانۋمەن ءبىر تۇتاس قامداۋ، جەممەن ءبىر تۇتاس قامداۋ، تەحنيكالىق جاقتان ءبىر تۇتاس جەتەكشىلىك ەتۋ، ەتتى تاۋىقتى ءبىر تۇتاس جيناپ الۋ سىندى 'التى ءبىر تۇتاس' قىزمەت وتەۋىن ازىرلەپ، 1560 كەدەي وتباسىن شارىپ، كىرىستەرىن ارتتىرۋعا جەتەكتەدى". جىڭ حايلۇڭ بىلاي دەدى: "ەندىگى جەردە مەيبيتى سەرىكتەستىگى حوتان ايماعىنا تاعى حالىقتا قولايلى 5000 جىلجىمالى اسحانا تاراتادى. قازىر قاراقاش اۋدانىنا 500 جىلجىمالى اسحانا تاراتىپ، 10 مىڭ ادامنىڭ شارۋاشىلىق قۇرىپ جۇمىستانۋىن شەشتى".